

НОВИ ВАРВАРИ

Ненад Шайоња

Оно што је наша дужност, као мислећих људи, свакако, а нарочито када се нађемо у egzистенцијално заостреној ситуацији, која је људима око нас искуствено уочљива, очигледна, витално угрожавајућа и препознатљива, јесте да ван феномена, тих реплика чулног света, препознамо и именујемо оно дубље, суштинскије, управо оно што вуче конце те и такве појавности.

Покушавамо да у крајњем расалу смисла и смислености, који исходи из доживљаја тотализације нечега што је egzистенцијална стрепња, али не патетично лична, индивидуална, већ колективна, она која се тиче рода и језика, тих ваниндивидуалних категорија којих смо и настављачи и зачетници, и господари и слуге, дакле покушавамо да утврдимо постојање икаквог смисленог оквира за оно што се дешава или може дешавати нама самима, нашим најближима и осталим припадницима нашег социјалног и културног круга. Тог смисленог оквира, очито је да нема, барем не унутар постојећих општељудских моралних критеријума.

Иако смо, као и они други, они који су до крајности заострили смисао наше egzистенције, тек "боја пролазности ствари", ситуација нас је позвала да видимо чињенице цивилизацијског посрнућа, скоро сатанског пада западног човека. Огрезао у материјалном, бескрају бројки и у виртуалним међусветовима, он се креће ка симулирању постојања. Потврду стварности добија преко телевизијских или компјутерских екрана. Друга му, по свој прилици, више и не треба. Уништавање народа, патње његових рођених или још нерођених припадника, имају у тако аранжираним менталном окружењу тек значење видео игре.

У том обезбоженом, обездуховљеном царству хуманоида могуће је постојање креатура, недораслих владара свега, које очај наших суграђана и правдољубљивих људи широм света данас назива погрдним, адекватним, именима. Са становништва истине, смисла и правде тим креатурама нема спаса, с обзиром да делају из простора царства зла, снагом најоголењене силе, а знамо, то је најгори простор у коме се може наћи биће.

Ова спознаја нас можда превише неће утешити у конкретној ситуацији, али ће бар разрешити неке од дилема везаних за цивилизацијски губитак смисла, дилеме везане за разлоге растурања оно мало поучне толеранције коју су људи, народ и државе почели да стварају у међусобним односима.

Дакле, дилема очигледно нема, свет се, још једном, враћа варварству, ономе кога су већ именовали наши суграђани. Као што ни дилема нема, да кривци без кривице не могу бити криви (без обзира што нас је, као код Кафке, "неко оклеветао"), а да је пад, онај паклени, одређен управо за слање смртоносних твора другим бићима.

Оно што преостаје, поред одлучности да се брани идентитет народа, јесте вера да ће свет, у данима који наступају, ипак наћи снаге да поврати своју душу.

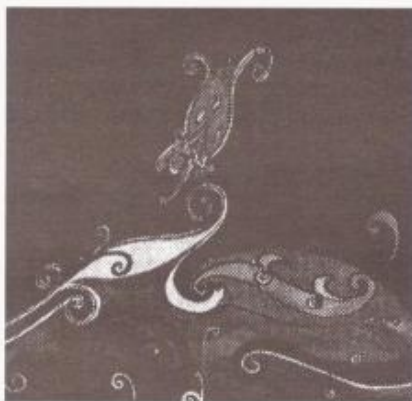
Реч на прошлосном скупу Друштва књижевника Војводине, у Мајици српској, у Новом Саду, 31. марта 1999.

У завичајним недрима језичке кошуље српске азбуке са књижевним печатима трију вера опстаје судбински печат о људима и наравима у духовном топониму Његоша, Андрића и Селимовића, и то је образ духовно egzистенцијалне географије земље која се брани и чином стварања, дакле, реч је о вишој свести не само језика у буквалном смислу речи већ о језику културе, како је записивао и Освалд Шпенглер. *Разумејте историју*, вели Шпанглер, *што значи биће познавалац људи у највишој мери*. Очигледно је да власник крвавог похода на језик културе земље и неба у руку невидљиве авионске ознаке Ф - 117 у старту постао разобличен и видљив. Фантом Америке нити разуме, нити му памет дотиче историја, зато ваљда које сам које са хаварисаном алијансом пада у депресивну хаварију која се пред савешћу човечанства обија о сопствену му главу, фантом се стрмоглаво разбија о капију језика културе и њене историје као што су стрмоглављено прошле империје Отоманска, Аустроугарска и Хитлеровог Великог Рајха чија се крвава фарсичност Рамбо армаде да демократска аутократија глаци у корист сопствене штете превазиђене обрасце историјски наслеђеног насиља. Упореди ли се историјске матрице крахиралних империјалних, условно речено сила, долазимо и до сазнања истине да оне чине језгро НАТО алијансе са

шематски распоређеним савезним доушницима и слугама. Маске су коначно пале у епилогу, опет коначног хордирања крваво сабласног XX века. Ако сам већ помену АМЕРИЧКУ БАЛКАНСКУ ФАРСУ

морам поменути крчку КУКУ ЛЕЛЕ на југу Европе где се не може скривити без казне ни испијена винска чаша која им се обила срчком о главе, освета је кренула у крваво оргијање космичке гвожђурије КУКУ ЛЕЛЕ и на крају свих крајева биће им у фајронту КУКУ ЛЕЛЕ, јер им је епи-

централни вођа Клинтбрајт оскрнавио и изневерено проневерио народ, заставу, жену, ћерку, библију, покривен лажима у обмани устава и закона земље чије океанске воде га неће опрати не пред Линколном, ни пред Џорџом Вашингтоном; Цека Лондона и Ернеста Хемингвеја помињем, узгред, јер наследнику културног језика довољно говори ГВОЗДЕНА ПЕТА и отворено романескно питање ЗА КИМ ЗВОНА ЗВОНЕ.

Саша Панчић